

NYHETSDESKEN

Nyhetschefer:
**SARA-LENA
BRÄNNSTRÖM**
Tel: 0920-26 30 01

ÅSA JUNKKA
Tel: 0920-26 30 01

Planeringsredaktör:
**HENRIK
DANIELSSON (TF)**

Mejl: redaktion@nsd.se

WEBBEN I DAG

Nattens
nyheter
hittar du på
www.nsd.se

TIPSA NSD
tips@nsd.se
0920/26 30 00

NYHETER

Vladimir Putin rustar militärt ett fåtal mil från Norrbotten. Samtidigt övar Nato flygattacker i Norrbotten. En boomande rysk turism i Norrbotten har avstannat och Norrmejerier får inte längre leverera ost på grund av sanktioner. Behöver vi åter vara rädda för den mäktiga grannen? NSD åkte österut för att träffa ryssar som avslutat sitt julfirande mitt i en ekonomisk kris.

LOVOZERO, RYSSLAND. Stora delar av landets 2000, registrerade, samer är bosatta i Lovozero, på gränsen till den ryska tundran. Bebyggelsen från 1970-talet blandas

Deras arbete ska

LOVOZERO, RYSSLAND

De ryska samerna har börjat överge vodkan och organisera sig. Men kravet på tillgång till hela Kolahalvön ses inte med blida ögon. Valentina Sovkina kan vittna om polis-trakasserier och hot.

Valentina Sovkina skakar misstänksamt min hand. Men hon försäkrar sin öppenhet. Man kan dock inte klandra henne för att tvivla på journalisters egentliga avsikter.

I slutet av sommaren fick hon besök av två ryska män som uppgav att de var reportrar på en rysk tv-kanal. De ville göra ett inslag om Valentina. De frågade henne om massor av

saker, men efterhand började det handla mer om detaljer för hennes resa till New York och FN:s kongress för ursprungsbefolkningar. De ville besöka hennes hem och väl där frågade de om hon hade resehandlingarna på sin dator. Och vad hon skulle pratat om på kongressen. Valentina blev allt mer fundersam och hon svarade allt mer avvikande.

– Det stod allt mer klart för mig vilka de var, så jag sa inget mer.

Vid avresan i september började mardrömmen.

Valentina Sovkina är de ryska samernas politiska ledare, bosatt i samernas huvudbosättning i Ryssland Lovozero. Där bor knappt 4 000 personer på gränsen till tundran. Cirka 900 av Rysslands 2 000 registrerade samer bor i det vindpinade samhället. Det finns fler samer, men de har valt att inte registrera sig.

I Ryssland har samerna varit politiskt aktiva en längre tid men splittrade i klaner och organisationer. Till slut insåg man att alla skulle gynnas av en gemensam organisation och 2009 hade samerna sin första

gemensamma samling. Ett politiskt organ röstades fram.

– Det var en speciell metamorfos som växte fram. Det blev väldigt viktigt att förklara för byråkraterna precis vad vi försöker organisera. Det som pågår nu är en form av ett informationskrig, eller kanske snarare en nedtystning. Det som staten vill är inte alltid detsamma som vad samerna vill, säger Valentina Sovkina som röstades fram till ordförande i det nya parlamentet.

– Historiskt sett levde samerna på hela Kolahalvön. 2009 blev vi begränsade till fyra distrikt där vi kan hävda våra privilegier. Under vår samling väckte vi frågan om att få tillbaka det territorium som rättmätigt tillhör samerna.